

Strategi bruk av SMIL midler Tydal kommune 2025-2026

1. Strategiens varighet

Denne strategien gjelder for perioden 2025 – 2026

2. Forankring

Tiltaksstrategien bygger på nasjonalt og regionalt miljøprogram, samt de gjeldene forskriftene.

3. Nasjonale mål

SMIL; bruk av midlene skal fremme natur- og kulturminneverdiene i jordbrukets kulturlandskap og redusere forurensningen fra jordbruket, utover det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift. Prosjektene og tiltakene skal prioriteres ut fra lokale målsettinger og strategier.

4. Lokale mål

SMIL-midlene skal brukes slik at kulturlandskapet og miljøet i Tydal i størst mulig grad blir tatt vare på og skjøttet i takt med tiden.

5. Involvering av faglagene

Faglagene i Tydal involveres i arbeidet, samt Tydal sau og geit. I tillegg deltar administrasjonen på Enhet for teknikk og landbruk.

Disse involveres i arbeidet med strategiene for bruken av midlene. Videre er de med når det årlige behovet for SMIL midler skal meldes inn til statsforvalteren.

6. Sentrale føringer

Ut over det som er presisert i tiltaksstrategien skal saksbehandling, tildeling og prosentsatser være i henhold til "forskrift om tilskudd til spesielle miljøtiltak i landbruket", "forskrift om tilskudd til drenering av jordbruksjord" og "forskrift om tilskudd til nærings- miljøtiltak i skogbruket".

7. Lokale føringer for strategien

Kommunen vil prioritere miljø- og kulturlandskapstiltak som bidrar til økt matproduksjon.

1. SMIL-midler Retningslinjer

Type tiltak	Eksempel på tiltak med mer	Tilsk.sats
KULTURLANDSKAPSTILTAK		
Kulturlandskap Gammel kulturmark er arealer med vegetasjon utformet ved slått, beiting eller andre driftsformer gjennom en lengre periode.	▪ Rydding og istandsetting av gammel kulturmark. Kan være verneområder, setervoller, utvalgte kulturlandskap.	50 - 70 %
	▪ Inngjerding av gammel kulturmark.	50- 70 %
	▪ Gjerding mot utmark (felles). Netting eller min 3 tråder på faste stolper.	50- 70 %
	▪ Nofence/Radiobjeller for å ta vare på kulturlandskapet	50-70 %
Biologisk mangfold Omhandler planter og dyr og deres leveområder.	▪ Rydding av utvalgte naturtyper, trua naturtyper og biologisk verdifulle arealer.	50 – 70 %
	▪ Inngjerding av areal med biologisk mangfold.	50-70 %
	▪ Fjerning av fremmede skadelige arter i kulturlandskapet.	30 – 70 %
	▪ Tiltak som legger til rette for pollinerende insekter. Kan være restaurering, skjøtsel og etablering av leveområder, matsøk og skjul.	30 – 70 %
Kulturminner og kulturmiljøer Alle spor etter menneskelig virksomhet i vårt fysiske miljø.	▪ Sette i stand, og holde synlig spor i landskapet etter tidligere tiders jordbruksdrift og bosetting, slik som verneverdige bygninger, gravminner, steingjerder, boplasser, rydningsrøyser mm.	30 – 70 %

Friluftsliv Tiltak som øker muligheten for rekreasjon og friluftsliv i jordbrukets kulturlandskap.	▪ Etablering, utbedring, rydding og vedlikehold av stier og turveier i jordbruksområder. ▪ Merking av ferdselsårer og utarbeidelse av enkel informasjon. ▪ Investeringer i adkomst, porter, gjerdeklyv og annen tilrettelegging.	50 -70 %
--	--	----------

FORURENSNINGSTILTAK:		
Avrenning til vann Tiltak som reduserer avrenning av næringsstoffer og partikler til vassdrag og kyst. Viktig for å bidra til at målene etter vannforskriften nås.	▪ Utbedring av hydrotekniske anlegg. Kan omfatte for eksempel kanaler, lukningsanlegg, rørgater med inntakskummer, nedløpskummer, utløp mm. Omfatter ikke utbedring av vanlig drenering. ▪ Gjenåpning av bekkelukkinger. ▪ Erosjonssikring i/langs vassdrag, som steinsetting. ▪ Vegetasjonssoner/kantsoner langs vassdrag. ▪ Flomdempende tiltak. ▪ Etablering og vedlikehold av fangdammer, renseparker og våtmarker som et økologisk rensetiltak. ▪ Miljøplantinger	50 - 70 %
Utslipp til luft Tiltak som reduserer utslipp av ammoniakk og lystgass.	▪ Permanent dekke over utvendig gjødselkum for å redusere utslipp til luft. ▪ Andre tiltak for å redusere klimagasser og utslipp til luft.	50 %
Plantevern Bruk av andre metoder for ugrasbekjempelse enn kjemiske plantevernmidler.	▪ Manuell bekjempelse av uønskede planter. ▪ Biobed	50 %
PLANLEGGINGS- OG TILRETTELEGGINGSPROSJEKT:		

Formålet med slike prosjekter er å legge forholdene til rette for større helhetlige prosjekter over større områder. Bør lede fram til gode og konkrete tiltak.	▪ Planlegging og organisering av fellestiltak. ▪ Prosjektarbeid ▪ Kartleggingsarbeid ▪ Skjøtselsplaner	30 -100 %
--	---	-----------

1. Saksbehandlingsrutiner SMIL i Tydal kommune.

SMIL

SMIL-tilskudd kan innvilges til foretak der det foregår en tilskuddsberettiget produksjon på landbrukseiendommen, og som oppfyller vilkårene i forskriften om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket. Alle søknadene går direkte til saksbehandler og behandles administrativt. Det vil informeres om ordningen på hjemmesiden til kommunen, e-post, og i andre aktuelle informasjonskanaler før søknadsfristen. Vurdering av søknader: Rådgiver landbruk har vedtaksmyndighet for enkeltsaker i denne ordningen.

- Søknad skal leveres elektronisk via Altinn
- Aktive brukere skal prioriteres
- Søknadsfrist 1. April.
- Søknader levert etter 1. April behandles fortløpende hvis det er midler igjen.

2. Områder med skjøtselsplan

Områder med skjøtselsplaner for ivaretagelse av for eksempel biologisk mangfold, rødlistearter, gammel slåttemark med unik artssammensetning av urter og grasarter o.l., skal prioriteres høyt. Slike søknader kan gis høyere støttenivå enn for øvrig.

3. Kulturlandskapstiltak

Det kan innvilges tilskudd til gjennomføring av tiltak som ivaretar natur- og kulturminneverdiene i kulturlandskapet. Tiltak som kan bidra til økt matproduksjon og et bærekraftig landbruk skal prioriteres.

4. Forurensningstiltak

Det kan innvilges tilskudd til gjennomføring av tiltak som bidrar til å hindre eller redusere forurensning eller risikoen for forurensning fra jordbruket. Dette er tiltak som fremdeles har høy prioritet.

5. Planleggings- og tilretteleggingsprosjekter

Formålet med å gi midler er å få i gang prosesser som leder fram til gode og konkrete kulturlandskaps- og forurensningstiltak. Målet er at det utarbeides en plan for gjennomføring av flere enkelttiltak og /eller fellestiltak.

Det er ønskelig at det gjennomføres slike felles prosjekt i kommunen. Både små og store prosjekt er interessante.

6. Støttenivå

Innenfor kulturlandskapstiltak kan det gis engangstilskudd på 30 - 70 % av godkjent kostnadsoverslag.

Forurensningstiltak støttes med 50 %. Planleggings- og tilretteleggingsprosjekt kan støttes med opptil 100 % av godkjent kostnadsoverslag. I sum kan det maksimalt gis 200.000 kroner i tilskudd per bruk pr år. Fellestiltak kan få for to bruk, uansett antall deltakere. Verdi av eget arbeid er fastsatt til 350 kr pr time.